

SLOVENEK

Političen list za slovenski narod.

Naročnine in inserate sprejema upravnilstvo v Katoli. Tiskarni Kopitarjeve ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vprejemajo.

Uredništvo je v Seme-niškib ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvenisti nedelje in praznike ob pol 6. uri popoldne.

Po pošti prejemam:

za
celo leto naprej 26 K — h
pol leta » 13 » — »
četrt » 6 » 50 »
mesec » 2 » 20 »

V upravnilstvu prejemam:

za
celo leto naprej 20 K — h
pol leta » 10 » — »
četrt » 6 » — »
mesec » 1 » 70 »

Za pošiljanje na dom
20 h na mesec.

Štev. 198.

V Ljubljani, v petek, 28. avgusta 1903.

Letnik XXXI.

Šukljejeva kandidatura.

V »naprednem« taboru ne morejo priti do pomirjenja, ker kandiduje naša stranka Šukljeja poslancem v državno zbornico.

Sprva so se v privatnih razgovorih tolažili, da razbije Šuklje našo stranko, da si bosta Šusteršič in Šuklje vedno v laseh itd.

Po predstavnem govoru gosp. Šukljeja pa so napeli v »Narodu« stare obrabljene strune in — solito more — napadajo in sumničijo Šukljejevo prepričanje. Ta metoda je pri »Narodu« že od tistega časa v modi, odkar ga osrečuje s svojimi duševnimi izdelki Tavčar in Malovrh. Pa nima več tistega učinka, kakor nekdanj, ker ljudje »Narodu« ne verjamejo več.

Zato tudi mi ne smatramo potrebnim, da bi se spuščali v podrobnosti.

Da liberalcem ni všeč, ker Šuklje zopet stopi v politično areno, je gotovo. Da pa stopa celo na podlagi našega programa, jim pa še manj prija. To se tajiti in utajiti ne da, g. dr. Tavčar.

In zakaj kandiduje naša stranka Šukljeja?

Dvorni svetnik Šuklje gotovo ne stopa zopet v javnost iz osebnih ozirov. Materialno je na vse strani neodvisen in čisti v politični areni gotovo ne bo iskal za se. On ne potrebuje politične arene, da bi sebi iskal slave, in ako bi bilo njemu le za lastno dobrobit in mirno življenje, bi ostal v svojem tuskulu ob mirni Krki doli na Dolenjskem. Ali on je talent in se je vsegdar pokazal delavnega realnega politika, zato pa je prav in potrebno, da svojega znanja in skušenosti ne zagrebe, ampak stavi isto v službo svojih slovenskih rojakov. Iz ozira na to ga je naša stranka prosila, da sprejme mandat.

Ker je že pred par leti dvorni svetnik Šuklje izpovedal, da se v kardinalnih točkah strinja s programom naše stranke, potem je bilo samo še vprašanje časa, kdaj da apeluje naša stranka na njegovo sodelovanje v aktivni politiki. Stranka ni imela nikakega povoda dvomiti o iskrenosti njegovih besedij, saj mu ni imela več ponuditi, kar je že imel v svoji posesti. Imel je

več let mandat dolenjskih mest, dasi ni nikdar podpisal programa napredne liberalne stranke, ker nima ta stranka nikakega programa.

Ko so pa zadnjič pred tremi leti pritiskali nekoji, da se izjavi za solidarnost z »Narodovo« oziroma Tavčarjevo politiko — pa je odklonil. Ko bi bil Šuklje brez vsakega prepričanja, kakor ga hoče »Narod« sedaj očrtniti, bi se bil tudi Tavčarju zapisal, če bi bil hlepel na vsak način po mandatu. In tega ni storil, kar mu je gotovo samo v čast.

Ko se je naša stranka letos obrnila do Šukljeja in mu ponudila mandat v državno zbornico, pokazala je, da je resna slovenska stranka, temelječa na široki organizaciji. Pokazala je, da stranka ni orodje v roki samoblastnih teroristov, kakor je to pri stranki liberalcev.

Ako bi bil dr. Šusteršič tisti strašni samodržec, ki zavidnim očesom odrija vsako izraženo individualnost od vpliva in politične veljave, potem bi ne bilo nikdar prišlo do Šukljejeve kandidature. In tega ne morejo umeti ne »Narod« in ne dr. Tavčar.

Pri liberalcih je seve drugače. Dr. Tavčar hoče vkljub svoji sterilnosti in nedelavnosti obdržati s pomočjo teroristiškega svojega glasila v rokah krmilo liberalne ladije. Zato je zbral okolu sebe ljudi, ki mu pokorno slede, ako še take kozle strelja v svoji politiki in v »Narodu«.

Koliko zanimivih slučajev bi lahko navedli o absolutni samevoljnosti, ali tu nise-daj mesta, morebiti pa pri drugi priliki.

Naša stranka ima gotovo smisel za disciplino in sledi vodstvu, ako je tudi sem-tertja kakšna diferenca v malenkostnih zadevah. Ali mi imamo določen in od tisočev somišljenikov odobren pisan program, in ta program nam je vodnik vsem. Tega programa se mora držati, kdor je v stranki, pa bodisi, da je v vodstvu stranke, ali pa navaden somišljenik.

In ko se je šlo za kandidature Šukljejevo, se ni vprašalo, ali bo stavil Šuklje v senco tega ali onega vspricho svojih zmoglostij, temveč vprašalo se je, ali se strinja Šuklje v glavnih načelih s strankinim pro-

gramom. To je bilo stališče Šusteršičevo in vsega strankinega vodstva. Ko se je dognalo, da v glavnih načelih stoji Šuklje na programu stranke, ni bilo nikake zapreke, da bi ne vprašalo vodstvo Šukljeja, ali sprejme kandidature ter stavi svoje znanje in svoje politično delo stranki na razpolago v korist naroda.

Strankino vodstvo pa si je bilo že od začetka sem v zavesti, da Šuklje ni kakšen političen avtomat, temveč krepko razvita politična individualnost. In ta politična njegova individualnost se bo gotovo dejstvovala in kazala v strankini politiki. Da bo šlo njegovo mnenje narazen od tega ali onega v kakem slučaju, je gotovo. To ni nič napadnega in čudnega pri stranki, ki ni zastopnica omejenega sloja, temveč obsega njen program celi kompleks etičnih, slovenskokulturnih gospodarskih in socijalno-političnih vprašanj, ki se tičejo celokupnega naroda. — Vodnik pri vsem dejanju in nehanju pa je za Šukljeja, za Šusteršiča in za vse druge strankin program, ki je začrtan v resolucijah drugega katol. shoda. V okviru programa pa mnenja gredo za to ali ono nijanso narazen, sedaj ko ni še Šuklje v aktivni politiki in bodo šla tudi potem, ko bo Šuklje dejansko sodeloval. Da je pri takih prepornih, bodisi taktičnih ali nebitvenih programatičnih zadevah merodajen sklep večine v strankinem vodstvu, je samoumevno. In takemu sklepu se pokori vsak, bodi si dr. Šusteršič ali kedo drugi. Tako ostane tudi zanaprej.

Toliko smo hoteli povedati na budalasta namigavanja liberalcev, da ne bosta Šusteršič in Šuklje imela nujnejega dela, kakor jeden drugega izpodrivati in se prekljati. Za oba je zadosti dela in za oba je dosti častnih mest v stranki in v javnosti, vsem nam vkup pa mora biti jeden smoter: uveljaviti v javnosti načela, ki so uložena v strankinem programu.

Seveda tega ne morejo umeti pri liberalcih. Tam je vodja samodržec dr. Tavčar in program od slučaja do slučaja, kakor je dr. Tavčar razpoložen; le v jednom je dosledna, namreč v »zvezi« z Nemci in v boju zoper — duhovščino in pozitivno vero.

Peti sestanek slov. katoliškega dijaštva.

(Konec.)

Po kratkem odmoru je nastopil nato phil. g. Grafenauer, ki je poročal o položaju in organizaciji slovenskega kat. dijaštva. Javno je dejal, hočemo označiti svoje stališče. Razpor je vladal na Slovenskem že pred dokaj časom, ali tako jasno se še ni pokazalo ob nobeni priliki, kolika vrzel loči duhove, kakor l. 1898, ko je liberalna stranka na takratnem svojem shodu ertala krščanstvo s svojega programa in se postavila na stališče takozvane svobodomiselnosti in napredka. Začel se je boj na celi črti proti vsemu, kar je krščansko. Da, boju proti »klerikalizmu« se je podredilo celo delovanje za narodnost, kakor kažejo dogodki zadnjih let. Te razmere so, kakor je naravno, vplivale tudi na visokošolsko dijaštvo, ki se je strogo ločilo v tako, ki priznava katoliškim načelom povsod popolno veljavo, in v tako, ki noče ničesar slišati o veri. Nasprotniki krščanske ideje so se v zadnjem času razdvojili na dva tabora in si ustvarili svoji organizaciji v »Sloveniji« in »Savi«. Prva stoji na takozvanem radikalnem stališču in je sedaj v večini. Nasprotni kat. dijaštvu povdarjajo privrženci te struje vedno: najprej delati za narodnost. Vera bodi po njih prepričanju privatna stvar vsakega posameznika. Ker je vera internacionalna, pravijo, nasprotuje narodnosti. Seveda pozabijo, da se ta dva pojma ne smeta tako tolmačiti. Veda je tudi mednarodna, pa narodnosti vendar ne nasprotuje. Med vero in ljubeznijo do domovine ne more biti nikakega nasprotstva, saj vendar zahteva vera od človeka, da ljubi svojo narodnost. Kajpada se ljubezen do naroda ne sme izpremeniti v slepo strast, ampak bodi uravnana po zahtevah vere, ki zahteva od vsakega, da naj dá vsakemu svoje. Naše stališče je odločno katoliško! Vera nam ureja notranje in zunanje življenje. Indiferentizem tukaj ni mogoč: ali z vero ali proti nji.

Valed tega pa moramo tudi lajki skupno z duhovniki braniti cerkev proti raznovrstnim napadom. Dostikrat se »Danicarjem« očita, da niso narodni, češ ker »Danica« občeje z nekaterimi katoliškimi nemškimi društvi. Kajpada se tako občejevanje vrši na podlagi popolne enakopravnosti, in ko bi se kakšno društvo pregrešilo količkaj v tem oziru napram našemu društvu, bi »Danica« sama vedela, kaj ji je storiti, ker je slo-

LISTEK.

Cerkveni zbor v Ljubljani.

(Konec.)

Kako se je izpolnjeval v naši domovini ukaz trident-skega cerkvenega zbora? Ljubljanski škofiji je lutrovsko novoverstvo vse-kalo hude rane; pa se je rada oprijela sredstva, ki ji more vtrditi iznova pravo vero in čednost. Škof Hren je jel leto za letom zbirati krog sebe svojo duhovščino in jo na škofijskih sinodah navduševati za katoliške vzore. O tem piše v svojem poročilu papežu Pavlu V. dne 23. malega srpana 1616 tako le: »Vsako leto se shaja o godu device in mučenice sv. Doroteje dne 6. svečana škofijska sinoda, ki se bavi s tem, da se krivoverci ali izpreobračajo ali uničujejo, njihove knjige sežigajo, npravstvenost duhovščine in ljudstva zboljšuje in najprimerneje ureja služba božja.« Da se je tako korenito zatrlo lutrovstvo v naši domovini, velik del te zasluge štejem na rovaš škofijskim zborom.

Škof Hren se je vdeležil tudi pokrajinskega cerkvenega zbora, ki se je sestal v Gorici tisti dan pred kresom l. 1602. Otvoril ga je videmski patrijarh s sprevedom, ki je šel po mestu, in z molitvijo.

Škofijsko sinodo je skliceval Hren vedinoma v Gornjigrad in sicer o godu svete Doroteje; zato jo zove kar Dorotejski shod.

Leta 1610. se je sešlo o tej priliki jako mnogo duhovščine. Tedaj je sklenil zbor, naj se tlačitelji otrok (oppressores parvulorum) tepo nekaj nedelj na pokopališčih krog cerkev, ali pa naj se pošljejo v škofijo, če jih bode moči pregovoriti. O cerkvenem zboru l. 1613. opaža Hren, da se je slavil svečano, pobožno in z velikim notranjim prospehom. Izostali so štirje župniki.

Tudi Hrenovi nasledniki, poznejši škofje ljubljanski so sklicavali sinode. Znamenit je bil škofijski cerkveni zbor, ki se je sešel dne 30. velikega srpana 1706 v novi stolnici ljubljanski. Opisal nam ga je zgodopisec Ivan Gregorij Dolničar v svoji tehtoviti: »Zgodovini stolne cerkve ljubljanske«. Meseca malega srpana i. l. je pismeno povabil tedanji škof grof Ferdinand Khuenburg duhovnike, da bi se sešli dne 29. velikega srpana k petim večernicam v stolnici. Vabilu

se jih je odzvalo mnogo; le nekatere so nujni vzroki zadržali doma. Dne 30. velikega srpana ob 9. uri zjutraj se je otvorilo zborovanje potem, ko je došel v stolno cerkev knez-vladika spremljan od kapitula in vse duhovščine. Prvi dan je govoril ljubljanski prošt grof Leopold Kobencelj, drugi dan pa župnik iz Šmartna zunaj Kranja Jurij Rosa, ki je izpodbujal zborovalce, da bi se zgradilo prepotrebno semenišče za bogoslovce in ustanovila kongregacija sv. križi in sv. Filipa Nerijskega za mašnike. Poslednja naj bi poleg drugih dobrih del skrbela najbolj zato, da se zgradi kolegij za onemogle duhovnike. Glede na prvo točko so ukrenili, naj škof posvetvavši se z dvema kanonikoma in dvema mestnima duhovnikoma, obremeni vse beneficije in svetišča svoje škofije z davščino v ta namen. Kajpada se je obširno razpravljalo na tem cerkvenem zboru tudi o častitosti, vedenju in npravnosti duhovnikov.

V ljubljanskem deželnem muzeju se nahaja alika neke škofijske sinode. V dnu doli sedi škof pod baldahinom, ob njem predatojnik cerkvenih redov, ob obeh straneh pa v štirih, na eni strani celo v petih vrstah duhovniki v raketih z rudačimi štolami in z bireti na glavah.

Zadnja cerkvena zbora v ljubljanski škofiji je sezval škof grof Karol Herbertstein dne 20. rožnika 1773 v cerkvi sv. Nikolaja v Ljubljani in dne 18. malega srpana 1778 v Gornjem gradu.

V dolgi brezzborni dobi so izkušali škofje nadomestiti zborovanja z drugimi sredstvi, namreč s kanoniškimi poseti, s svetimi misijoni, z duhovnimi vajami (prve skupne duhovne vaje je mašnikom ljubljanske škofije priredil škof Anton Alojzij Wolf, dne 23. do 27. velikega srpana 1852; vodil jih je karmeličan o. Dominik, s škofom vred se jih je vdeležilo v Alojzevišču za hišnega vodije poznejšega knezo-škofa Ivana Zlatoustega 154 mašnikov), z dekanijskimi konferencijami (uvel jih je škof Ivan Zlatoust Pogačar z razglasom z dne 14. grudnia 1875), z objavljanjem važnih naredeb v škofijskem listu. V najnovejšem času so se ta sredstva vzpricho novih dušnih nevarnosti še pomnožila. Povzdignilo se je češčenje presv. Srca Jezusovega, v čegar bratovščini združeni se pogostoma sestajajo duhovniki, dekani se shajajo vsako leto v škofijski palači na posvete, škofija se je razdelila v vele-djakonate, prenovil se je škofijski list.

Letos pa je konec dolgi brezzborni

vensko in narodno društvo. V označenem smislu umevamo mi narodnost in po naših mislih je tako naziranje edino pravo, ker aloni na podlagi zahteve vere, ki terja od vsakega pravičnega napram drugim. Baš valed tega mora biti naše stališče tudi demokratsko, ako hočemo biti res narodni. Glavna moč slovenskega naroda obstoji v kmetstvem in delavskem stanu. Zato si je katoliško slovensko dijaštvo vzelo za nalogo, da po svojih močeh kolikor le more podpira delovanje, ki hoče povzdigniti dušno in telesno blaginjo priprosto delovanje.

Konečno se je govornik dotaknil boljše zveze med jugoslovanskimi katoliškimi dijaškimi društvi in na kratko omenil, kaka bodi vez med laiki in duhovniki, da se naše gibanje pospeši in okrepi. (Pohvalno odebravanje.)

Tekom debate je omenjal g. Marinko, kako agitira »Slovenija« proti »Danici«, češ da so Danicari brezpogojni privrženci takozvane »klerikalne« stranke na Kranjskem. Treba pa je odločno povdarjati, da naše društvo ni strankarsko in da nima s politiko ničesar opraviti. Če Danicari zasebno podpirajo katoliško gibanje na Kranjskem, store to zato, ker ravno katoliško-narodna stranka razširja to gibanje. Ako bi to storila kaka druga stranka, stali bi na njeni strani.

Glede občejanja s katoliškimi Nemci povdarja, da ravno toliko razkričani katoliški nemški dijak napram nam kažejo veliko več strpnosti kakor pa »Savani«, ki so to na prav nelep način dokazali ob priliki zborovanja slovenskih dunajskih vsučilščnikov za vsučilšče v Ljubljani. Sploh pa »Danica« občejuje s katol. nemškimi društvi le, kolikor je treba, s slovanskimi pa kar mogoče.

G. Remec označuje, kako se zlasti pričetkom šolskega leta agitira pri abiturientih proti »Danici«. Širijo se vsakovrsne laži in obrekovanja. Takega obrekovalca je najbolje pozvati, da pred pričami ponovi svojo trditve, in potem naj se store umestni koraki. V vsakem oziru je treba odločnega nastopa, in potem bomo že zamašili nasprotnikom lažnjiva usta. Če že obstoji boj, naj bo javen, in javnost bo pokazala, kdo ima prav.

Gospod phil. Butkovič (predsednik hrv. kat. akad. društva, »Hrvatska« je govoril o odnosih med »Danico« in »Hrvatsko«, ter povdarjal, kako morajo ravno Slovenci in Hrvati skupno se boriti za skupne ideale. »Danica« je mlado »Hrvatsko« podpirala v vsakem oziru, pa se nadeja da se bo to godilo i v bodoče, če je to hrvatskim liberalcem prav ali ne. Glasilo kat. slov. dijaštva »Zora« je začelo prinašati tudi hrvatske članke, ki bodo gotovo tudi med hrvatskim dijaštvom našli odmeva. Slednjič se zahvali »Danici« za naklonjenost, katero je ob vsaki priliki izkazovala »Hrvatski«. (Zivahno odobravanje.)

Ko je bila končana debata, v katero je poleg navedenih poseglo še več drugih vdeležnikov, predlagal je predsednik, da se pošlje udanostno izjavo sv. očetu Piju X, kar je bilo navdušeno sprejeto.

Zatem je predsednik zaključil zborovanje in zahvalil vse navzoče za tako obilno vdeležbo, kakršne ni bilo opaziti še nikoli poprej, želeč, da bi sestanki katoliškega dijaštva v isti meri napredovali kakor so dolej in donašali vedno lepšega sadu.

Ogrska kriza.

Cesar se jutri vrne na Dunaj, da sprejme angleškega kralja Edvarda. S tem so posveti z ogrskimi politiki pretrgani, in kakor

dobi. Dne 8. malega srpana t. l. je knež-škof ljubljanski dr. Anton Bonaventura končal trudapolno apostolsko potovanje po svoji škofiji in sklenil to svoje delo venčati s škofijsko sinodo, posnemaje v tem svoje slavne prednike in soseda si lavatinskega škofa dr. Mih. Napotnika, ki je v kratkem času slavil že tretjo škofijsko sinodo (tudi prvi sklicani l. 1883. za vladika Maksimilijana je bil on duša), in uvaževaje neizmerno korist takih sestankov. Po vsej škofiji se na njegovo povelje izza dne 14. malega srpana t. l. pri vsaki maši kliče na pomoč sv. Duh, da bi napolnil zborovalce s pravo modrostjo. Poslednjo nedeljo t. m., t. j. trinajsto po binkoštih bo presv. Rešnje Telo izpostavljeno pol ure v ta namen, da verniki izprosijo blagoslova in vpeha škofijskemu zboru, duhovniki pa isto nedeljo pouče vernike o pomenu škofijske sinode in o njeni koristi. V ponedeljek dne 31. t. m. zvečer zavzame po vsej ljubljanski škofiji zvonovi, oznanujoči, da se na sv. Tilna dan prične škofijska sinoda, svzvana na čast preblažene Device Marije, sv. Josipa, pomočnika naše dežele, sv. Nikolaja, zavetnika stolne cerkve, in vseh svetnikov. S. S.

vse kaže, kriza tudi prihodnji teden ne bode še rešena. Poljedelski minister Daranyi, ki je bil zadnji sprejet od vladarja, je trdil v liberalnem klubu, da vladar ni še nikomur dal pooblastila za sestavo nove vlade. Vladna večina je vznemirjena, poslanec Šindor je pisмено naprosil predsednika vladne liberalne stranke, naj skliče sejo, v kateri naj stranka izrazi svoje stališče glede narodnih zahtev v armadi. Treba je, da stranka sama izjavi svoje mnenje, ne pa posamezni člani na svojo odgovornost. Ta zahteva poslanca Sandorja pa je zbegala vladno večino, ki nima voditelja, poguma, da stopi pred javnost z jasnim programom glede narodnih zahtev v armadi. Š. bolj je vladno večino vznemirila vest, da hoče vojna uprava vojske-tretjeletnika obdržati v službi do novega leta. Ker se boje splošne nevolje po deželi, utegne prodreti zahteva opozicije, da se prihodnji terek snide poslanska zbornica ter spravi v razgovor ukaz vojne uprave. Stvari se vedno bolj zapletajo, kriza postaja resnejša in morda stojimo pred vprašanjem: Avstro Ogrska ali Avstrija in Ogrska.

Združenje krščanskih strank.

Neki konservativni državni poslanec priobčejuje v »Linzer Volksblatt« sledeče mnenje o položaju in pravi, da edino upanje za zboljšanje razmer v Avstriji je združitev vseh krščanskih strank v parlamentu. To se mora doseči po geslu: ali katoliško, ali soc. demokratično; ali z drugimi besedami: ali krščanski red, ali prevrat. Poslanec potem nadaljuje: »Ako bi se združenje izvršilo po teh dveh velikih ciljih, tedaj bi se tudi lažje rešilo narodno in ogrsko vprašanje. Ako ne bo šlo na temelju krščinstva, tedaj sploh ne bo šlo; kajti sila ne napravi nikdar poštenega reda, ampak vedno nov boj. Meni se torej ne zdi prav, da so krš. soc. brez nas, konservativnega centra, vstopili v novo »Gemeinbürgschaft«, ker so sami preslabi, da bi ondi uveljavili krščanska načela. Neki delavni krščanski socialni duhovnik mi je pisal pred nekaj leti: Kolikor bolj se bo krš. soc. stranka okrepila, tembolj bo pri sezala na kat. načela. To se je uresničilo in zatorej imamo tudi zaupanje. Jaz ne dvomim, da bi se tudi od drugih strank dali boljši močje pridobiti za krščanski red. Tako bi nastala močna krščanska stranka, ki bi sklenila mir s somišljeniki drugih narodov in bi se krepko postavila po robu Ogrski.«

Dr. Ebenhoch o položaju.

Izdajatelj »Corr. Herzog« je na Dunaju imel pogovor s dr. Ebenhochom, ki je dejal, naj si Ogrska dobro premisli, preden vstaja na dosedanjem svojem stališču. Prišlo bo do carinske vojske, carinske ločitve, pri kateri bo pa Avstrija manj trpela, nego Ogrska. Ako odpovedo avstrijski denarni zavodi na Ogrskem naloženi kapital, utegne biti Ogrska uničena, tembolj ker bi Avstrija zaprla tudi uvoz ogrskega žita. Avstrija tudi lahko vse v Avstriji naložene ogrske papirje pošlje nazaj na Ogrsko in tako povzroči strahovito krizo na Ogrskem. Brez Ogrske se Avstrija lože gospodarsko zbliža z Nemčijo. Ogrska bi bila popolnoma osamljena. Dr. Ebenhoch pravi, da je proti zahtevam Madjarov za ločitev armade. Ako Madjari ostanejo pri svojih zahtevah, tedaj v avstrijskem parlamentu ne bo dobili večine za nagodbo. Dr. Ebenhoch meni, da bi se stranke morale v tej točki združiti okolu Körberja in zadrege ne sme izrabljati (!) zase. Dr. Ebenhoch svari pred vsako popustljivostjo napram Ogrski.

Preiskovalna komisija

ogrske poslanske zbornice je objavila svoje poročilo. Komisija se je bavila s tremi vprašanji: 1. Kdo je provzročitelj podkupovanj? 2. Ali je hotel podkupiti samo posamezne poslance ali vso opozicijo in njena glasila? 3. Ali se je to zgodilo v sporazumljenju z vlado? — Komisija obžaluje, da ne more popolnoma pojasniti stvari, ker posamezne priče niso vsega izpovedale, kar vedo. Dognano pa je: Podkupiti so skušali poslanci Papa, glede Nessaja in Lovaszyja dejstvo ni dokazano. Tudi ni dokazano, da so skušali podkupiti tri opozicijske liste in socialne demokrate. — Podkupavati je skušal grof Szapary s svojim denarjem in na svojo odgovornost, pomagal mu je pobežli Dienes. — Komisija je dalje prepričana, da se podkupevanje ni vršilo v sporazum z vlado, oziroma z grofom Khuenom, ker ta je v vsakem oziru zanesljiv in čist značaj. Komisija na dolgo in široko zagovarja in opravičuje grofa Khuena proti sumničenju. Sklep se glasi: Kriv je grof Szapary, ki je grešil proti koristim dežele; grof Khuen je nedolžen, poslanci pa imajo čiste roke. To naj zbornica vzame na znanje.

Polonyi, član komisije, je predložil, svoje poročilo, ki trdi, da je Khuen poznal Szaparyjev načrt in da je Dienes zbežal s pomočjo vlade. Dalje zahteva disciplinarno postopanje proti grofu Szaparyju in mestnemu poglavarju Rudnayu. — Torej mnogo krika, a malo volne.

Nemški soc. demokratje

imajo 13. sept. v Draždanih shod, na katerem se bodo ostro spoprijeli revizionisti, pristaši Vollmarjevi, in »revolucionarji« pod vodstvom Beblovim. Kakor znano, so soc. demokratje druga najmočnejša stranka v nemškem državnem zboru. Kot taka ima pravico do prvega podpredsednika. Vollmar, vodja zmernejšega krila, priporoča, da stranka sprejme mesto prvega podpredsednika. Bebel se temu odločno ostavlja, češ, da soc. demokrat ne sme prisedi na ustavo in ne more na ces. dvor. Prepri, ki je nastal v časopisih, hočejo poravnati na shodu v Draždanih. Morda se jim posređi, vendar pa kažejo znamenja, da se prej ali slej nemška soc. demokracija razcepi in da se »revizionisti« prelevé v navadne demokrate z zmernim socialnim programom.

Napetost med cesarjem Viljemom in kraljem Edvardom.

Gotovo je, da se kralj Edvard cesarja Viljema nalašč izogiba. Pravi, da je nalašč šel v Marijine vari namestu v Hamburg, ker monarh rajši biva na avstrijskih, kakor na nemških tleh. Gotovo je šudno, da kralj Edvard zanemarija Viljema, ko je vendar obiskal že italijanskega kralja in predsednika francoske republike; tudi po nastopu vlade ga ni obiskal. Trdi se, da so razmere med Anglijo in Nemčijo zelo napete in vsled tega noče kralj Edvard obiskati nemškega cesarja. Nemški listi imenujejo to sicer »leeres Gerede«, t. j. dejstva pa ne morejo utajiti, da kralj Edvard ne mara cesarja Viljema.

Anglija in Portugalska.

Vojaske vaje angleške mornarice so se vršile ob južnem obrežju — Portugalske; zbranih je bilo 129 angleških vojnih ladij. Portugalski kralj Karol je prišel gledat velikanse vaje, ki so privabile tudi nad 70.000 radovednežev iz raznih delov sveta. Angleški admirali so portugalskim častnikom zaupno dejali, da ima v sedanjih razmerah mesto Lagos večjo strateško važnost, nego Gibraltar, in da se vse, ker jim je kralj to luko za vse čase prepustil. Portugalska pa bo imela od te koncesije Angleški le dobiček. To je sedaj prišlo v javnost in opozicija je silno zavriščala. Protestov kar dežuje. Dne 26. t. m. je priplul v Lisabono del angleškega brodograja, da eficično izreče kralju zahvalo Anglije za dovoljenje angleških vojaških vaj ob južnem obrežju Portugalske. Ob tej priliki so se vršile velike slavnosti, ki bodo gotovo napravile mnogo hude krvi na Španskem in na Francoskem. Oficielni portugalski krogi so namreč izvolili za eficično proslavo Angležev Bussako in Batalho. Pri Bussaku so bili nekoč nabiti Francozi od združenih portugalskih in angleških čet, pri Batalhi pa Španci. Angleži in Portugalci hočejo očitno s svojo »vezo« nekoliko izživati.

Dinamitni napad na konak v Sofiji.

V bližini konaka v Sofiji so našli približno trideset metrov dolg rov, ki je bil očitno pripravljen za dinamitni napad. Policija skriva odkritje. — Izražajo se bojazni, kaj bo ob kneževem povratku. Ni še določeno, po kateri progi se vrne knez, ali po progi carji brodski ali po progi Varna-Sredeč — če se sploh vrne. Boje se dinamitnega napada na vlak. Z ozirom na napad na konvencionalni vlak odsvetuje kneževa rodbina knezu povratek v Sredeč. Dunajska in peterburška vlada mu je pa zopet svetovala, naj se hitro vrne nazaj. Je pač v hudih škripah ta knez! Narod se dviga proti Ferdinandu in na shodih za Macedonce ga govorniki oistro napadajo. Čuli so se klic: »Doli z Nemcem!«

Iz brzojavk.

Budimpešta. V parlamentarnih krogih se govori, da bo kralj pred svojim odhodom imenoval zaupno osebo, kateri bo poveril nadaljnja pogajanja s strankami. Sedaj še ni misliti na to, da bi vladar koga pooblastil s sestavo novega ministerstva.

Petrograd. Veliko pozornost vzbuja dejstvo, da je zaupnik carjev knez Uchomsky pal pri cesarju v nemilost in da je moral odstopiti od uredništva »Petersburških Vjedomostij«. Ta list je zadnji čas jako bojevito pisal proti Turčiji in Japoniji.

Basel. Tu je zboroval kongres sionistov. Navzočih je bilo 600 zastopnikov. Ti židje, ki sanjarijo, naj se židje preselijo v Palestino, so povdarjali, da je ruski car obljubil priporočiti turškemu sultanu naj židom v ta namen prepusti Palestino, da pa sultan o tem noče nič slišati. Gotovo pozna žide! Židom je bil v ta namen na razpolago otok Sinaj v angleški Afriki, a njihov cilj je, kakor se je izrazil dr. Herzel, Palestina.

Dunaj. Državni zbor bo sklican še-le mesca oktobra. Delegacije bodo aborovale zadnjih šest tednov pred Božičem.

Madrid. Republikanci so sklenili, da bodo sodelovali pri občinskih volitvah. Repu-

blikanci se nadejajo, da si pribore okolu 30 mestnih občinskih zastopov in tudi Madrid. Socialni demokratje jih bodo podpirali.

Dunaj. »Zeit« priobčejuje tajen ukaz vojnega ministra na častnike, katerim naroča, naj moštvo tretjega leta na takten način naznanijo zadnjo ministrovo odredbo. Proti vsakemu izrazu nejevolje naj se najstrože nastopi. (!)

Dunaj. »Wiener Zeitung« objavlja naredbo ministerstev za finance in trgovino s katero se postopanje s sladkorjem spravlja v soglasje z določili bruselske sladkorne konvencije.

Londan. »Times« javlja iz Shangaia dne 26. t. m.: Kitajski urad za znanje stvari je brzojavil komisarjem, katerim je poverjeno redigiranje pogodb, da je kitajska vlada sklenila ugoditi zahtevam Zjedinenih držav in Japonske in da v ta namen z dnem 10. oktobra odpre Mukden in Tatungkan za vnanjo trgovino.

Brest. Pomorsko sodišče je uvelo preiskavo proti okolu 200 delavcem radi javnega nasilstva proti oročnikom. Delavci so se bili zavzeli za nekega Lamertiera in so skušali, da bi z metanjem kamena preprečili njegovo aretovanje.

Černovice. Pri dopolnilnih volitvah za dež. zbor v okraju Suczaava v Bukovini je zmagal kandidat rumunskih demokratov, okrajni glavar, vitez pl. Onciul.

Carigrad. Črnogorski poslanik v Carigradu Bakić je včeraj po kratki bolezni umrl.

Cetinje. Princezinja Natalija, soproga princa Mirka, je povila princa.

Dunaj. Na znana očitanja ogrskega opozicijskega Polonyja napram nemški ljudski stranki, priobčejuje predsednik te stranke poslanec Kaiser izjavo, v kateri pravi, da je prišel res Polony l. 1899 na Dunaj ter želel govoriti s člani nemške ljud. stranke o položaju, povabil pa Polonyja na Dunaj ni nihče. Pogovor se je vršil, a bil je neohvezen in se ni vršil v tem, kar trdi Polony ter se tudi zaključki, o katerih govoril Polony niso storili. Sedaj ima besedo zopet Polony.

Praga. Prihodnjo nedeljo zboruje pripravljalni odbor za ustanovitev narodnega sveta Nemcev na Časlem.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 28. avgusta.

Sijajna zmaga. Sinoči smo prejeli naslednjo brzojavko: Pri današnji občinski volitvi pri St. Ilju v Slov. goricah je zmaga slovenska stranka v prvem in tretjem razredu in si tako pridobila večino v občinskem odboru. Boj je bil hud, navdušenje nepopisno. — Slava vrlim in navdušenim braniteljem slovenske meje! Slava! — O razmerju glasov se nam še poroča: V tretjem razredu so dobili Slovenci 68 glasov, Nemci 31. V drugem razredu so Nemci dobili 18 glasov, Slovenci 11, v prvem razredu pa so prodrli Slovenci s 5 glasovi proti 3 nemškim glasovom. Graški listi so besni in kriče, da se bodo Nemci proti volitvi pritožili, opravili pa ne bodo nič, ker se je volitev pravilno vršila. Dosedaj je bil ta občinski zastop v zagrizenih nemških rokah.

Oglej. K temu, da je voznina sedaj višja kakor smo s prva napovedali, moramo omeniti, da temu ni pripravljavni odbor kriv. On ni zato nizke cene naznanil, da bi se več ljudi oglasilo, marveč vodstvo železnice nam je najprej tako naznanilo, računajoč menda edino le vožnjo po južni železnici, pozneje pa je s ceno poskočilo in vstelo tudi vožnjo po državni železnici od Monfalkone do Villa Vicentine. Proti temu ne moremo nič storiti. — Žal nam je tudi, da je romanje skupaj zadelo z volitvijo v ljubljansko-ribniškem okraju; pri tem bodo nekateri, ki so se namenili udeležiti se tega romanja, zadržani ali od volitve ali od božje poti. A žal, tudi tega sedaj ne moremo prenarediti. Kdor meni, da je pri volitvi resnično potreben, mora pač doma ostati. Da bi zaradi romanja volitev kaj trpela, tega se ni bati! — Na božji poti navzoči volivci pa bodo lahko svoje glasove poštelili in jih — izročili Šukljetu. Prepričani smo, da med nami ne bo nobenega — liberalca.

Škofijska sinoda v Mariboru. Iz Maribora se nam piše z dne 26. avg.: Kar je običajno, storila je tudi naša sinoda. Brzojavno je prosila sv. očeta apostolskega blagoslova, poklonila se je presvetlemu cesarju in prespoštljivo je pozdravila nadškofa v Solnogradu. Že drugi dan (opoldne) je došel od presvetl. cesarja iz Budimpešte

najmilostivejši odgovor. Na večer je došel iz Rima apostolski blagoclov, prvi, katerega nam je novi papež z najlubežnejšim izrazi blagovolił poslati. Danes pa je prišel še priščen pozdrav od vzoritega kardinala Katschthalerja, ki je na kanonični vizitaciji v visokem gorovju. Današnji nagovor prevz. knezoškola Mihaela o »dobrem pastirju« napravil je na vse sinodite globok utis. Tudi premišljevanja pred. g. stolnega župnika Bohinca gredo vsem do živega. Konstitucije, kolikor se jih je doslej prebralo, so bile vse z navdušenjem vsprejete. So pa bile tudi vse v pripravljenih sejah in deputacijah do dobrega preresetane. Nekatere so prav dolge, druge pa zopet krajše, vendar se doslej še nobena ni prebrala v četrt ure. Danes je na povratku iz kopališča v Millstatt na Koroskem tu sem došel prevzvišeni g. Dr. Jurij Posilović, nadškof zabrebški. Jutri hoče sinoditom služiti tiho sv. maso. Kakor je videti, si je visoki dostojanstvenik svoje rahlo zdravje do dobrega popravil. Dal Bog stalnega zdravja!

Koroška sodišča in slovenščina. Človek bi ne verjel, pa je vendar le žalostna resnica, da na velikovškem okrajnem sodišču ni nobenega sodnika, ki bi slovensko vsaj za silo znal. To se je 21. t. m. uradno konstatiralo in se torej ne bo dalo nikdar več utajiti. Ta dan bi se morala na velikovškem sodišču neka sporna razprava vršiti, v koji je kot toženec nastopal neki velikovski odličen Slovenec s svojim zastopnikom odvetnikom g. dr. Brejcem iz Celovca. Ker je bila tožba nemška, se je razprava otvorila v nemškem jeziku; ko pa je gospod dr. Brejc hotel odgovor na tožbo podati v slovenskem jeziku in je zahteval tudi slovensko protokoliranje svojih navedb, je izjavil obravnavajoči sodnik g. Martinak, da on tega jezika ne razume in povdarjal, da je tožba nemški sestavljena, iz česar naj bi menda sledilo, da mora tudi razprava biti nemška. Gospod dr. Brejc pa je, sklicujoč se na prakso, ki se je na podlagi istih zakonov in naredb drugod po Slovenskem udomačila, vztrajal pri svoji zahtevi, veld česar se je morala razprava preložiti v ta namen, da bo deželno sodišče določilo drugo sodišče za to razpravo. V razpravnem zapisniku pa je sodnik sam uradno konstatiral, da na sodišču ni nobenega sodnika, ki bi slovensko znal! — Tako se Slovencem deli enakopravnost v Avstriji!

Duhovske zadeve na Koroskem. V knezoškofijskem Marjanišču so od 24. do 28. avgusta duhovne vaje za duhovnike. Udeležuje se jih 63 gospodov z gospodom knezoškofofom na čelu. Vodi jih o. V. Loringier iz družbe Jezusove. — Cecilijino društvo za krško škofijo je imelo dne 20. t. m. svoj občni zbor v Zg. Dravogradu. Bil je menda prav zanimiv. Za predsednika je izvoljen kanonik Wappis. — Prestavljeni so št. gg.: Ivan Hornbök, prefekt v Marjanišču, za kapelana v Trbižu; dr. J. Arnejc, kapelan v Beljaku, za prefekta v Marjanišče; Mat. Primožič, provizor v Gorenčah, za provizorja v Mohliče. — Nastavljena sta št. gg.: dr. Lambert Ehrlich za kapelana v Beljaku; Mat. Trepal za kapelana na Rudi. — Župnijo Gorenče bodo oskrbovali iz Rude. Dekanijo Trbiž oskrbuje za časa bolezni vč. g. dekana Inckota št. g. župnik Mat. Kuess na Trbižu. — Razpisana je župnija Medgorje do 1. oktobra.

Dva shoda na Stajerskem. Prihodnjo nedeljo priredi katoliško slovensko politično društvo »Sloga« v Ormožu velik shod, na katerem bodoeta govorila poslanca dr. Ploj in Ivan Kočevlar. Isti dan govoriata poslanca Robič in dr. Fr. Rošina v Hotinji vasi pri Mariboru.

»Slovenec« se prodaja pričeni z jutrišnjim dnem tudi v naslednjih tobakarnah in sicer: g. Iv. Podboj, Sv. Petra cesta št. 101, pred cerkvijo sv. Petra, gosp. Rudolfa Tenente, Gradaška ulica št. 10, in Agneza Kuštrin, na Bregu šte. 6.

Volitve v Žminju. Pri obč. volitvah v Žminju je v tretjem razredu slajno zma-

gala slovenska stranka, za katero je bilo oddanih 260 glasov, za nasprotno 73.

Desetletnica »Slovenskega planinskega društva«. »Slovensko planinsko društvo« praznuje leta 10 letnico svojega obstanka. Društvo je nameravalo to važno slavje praznovati v Vratih in z njim združiti otvoritev novega doma v Vratih. Ker pa ta stavba zaradi nepričakovanih ovir ne bo pravočasno dodelana, se bo novi dom otvoril prihodnje leto; 10 letnica pa se bo slavnostno praznovala meseca oktobra letos v Ljubljani ter se pri ti priliki priredi večja veselica. Dan in vsopred naznanili bodemo pozneje.

Nemci in Slovenci. Država vzdržuje v Pulju nemško državno šolo, v kateri je samo šest najst nemških dijakov, ostali so Hrvatje in Lahj. Taka je enakopravnost. Za stotine tržaških slovenskih otrok pa država noče ustanoviti slovenske šole!

25letnico praznuje 13. septembra letos čitavnica »Vodnik« v Dolini v Istri. Društvo, s katerim je združen tudi pevski zbor, blagoslovi tedaj tudi svojo zastavo. Ob enem se bo praznovala 25letnica velikega tabora v Dolini, na katerem je bilo zbranih nad 8000 ljudi. Iz Trsta pojde tja poseben vlak.

Zahvala. Podpisani se iskreno zahvaljuje tukajšnjemu županu g. Jakobu Žumru, kateri je podaril iz zapuščine svojega brata pokojnega g. Andreja Žumra, ravnatelja in o. kr. okr. školskega nadzornika, nad sto knjig razne vsebine tukajšnji šolaki knjižnici. — V Gorjeh, 26. avgusta 1913. J. Žirovnik, nadučitelj.

Slovenska zmaga. Iz Skofit ob vrbskem jezeru se poroča: C. kr. deželna vlada je zaradi nepostavnega postopanja g. komisarja Mac Nevina pri občinski volitvi v Skofitah volitev I. razreda zavrgla in zapovedala novo volitev v prvem razredu. Tase je vršila dne 19. avgusta ob 10. uri. Kot komisar je prišel zopet baron Mac Nevin. Slovenski kandidati se bili soglasno izvoljeni. Liberalci si niso upali priti na volišče.

Užgalice družbe sv. Cirila in Metoda za Istro bodo tej družbi letos prinesle okoli 8000 kron čistga dobička. V prvi polovici tekočega leta je dobila društvena blaginja od užgalic 3719 K 28 v.

Umrovljen je ravnatelj gimnazije na Sušaku, gospod Josip Martinolič, rodom iz Istre.

Umrl je v Celovcu ustanovitelj on-dotnega veteranskega društva g. J. Kaltenegger v starosti 84 let.

Poskušeni samomor. Hišna posestnica Marija Polencić v Brčicah je skočila dne 24. avgusta v Savo. K sreči jo je zapazil delovodja pri uravnavi Save gosp. Andrej Volovec, ki jo je izvelkel iz bave ter spravil na dom.

Azbest so našli v občini St. Janž pri Spod. Dravogradu na zemlji posestnika Časa.

Novi sejmi. Občina Loka pri Zusmu je dobila štiri nove sejme, in sicer 13. aprila, 20. julija, 25. avgusta in 12. septembra.

Živinska sol. Cena živinski soli se je znižala od 10 kron na 6 kron za 100 kg.

Nezgoda. Iz Leskovca pri Krškem, 27. avgusta: Gospa Glavacki iz Ljubljane je bila tu v posetih. Danes je hotela domov. Med potjo na kolodvor se konj splašal, gospa pade z voza tako nesrečno, da si zlomi roko nad komolcem. Odvedli so jo v krško bolnico.

Iz kranjske okolice se nam piše: Pred zadnjo nedeljo se je večja družba iz našega kraja podala v prijazno Strazhišče, kjer so tamošnji diletanje predstavljali Jurčič-Govekarjeve »Rokovnjače«. Priznati moramo, da so nas igralci naravnost presenetili. Ni nam znano, kdo je njih režiser, lahko pa rečemo, da mu gre vsa čast, ker je imel pogum, igrati kakor so »Rokovnjači« spravili na deske in sicer s tako lepim uspehom. Zadovoljni smo zapustili »gleдалиšče« ter se podali v eno tamošnjih gostiln. Nismo se dolgo v njej mudili, zapustili smo jo potrtim srcem, kajti prehitro smo se v njej prepričali, kolike zapreke se stavijo tistemu, ki dandanašnji žrtvuje čas in denar v izobrazbo ljudstva. Mislec, da smo prišli med somišljenike, zašli smo v pravoato liberalno gnjezdo. Čuli nismo drugega kot zabavljanje na domačega gospoda kapelana, z gnojnicco se je polivalo izobrazovalno društvo, katero je vzgojilo zgoraj pohvaljene igralce. Posebno sta se odlikovala z zabavljicami, kakor so nam domačini povedali, gostilničar in njegov nadobudni sin. Zlasti poslednji se je bahato repenčil, koliko plakatov je raz poslopja strgal in kako je na dva mladeniča s svojim terorizmom uplival, da nista sprejela ponudnih igralnih ulog. Naša ušessa niso mogla prenesti takega zabavljanja, hitro plačamo naročeno pivo in zapustimo hišo. Med potom

se pa čudimo, kako je mogoče kaj takega čuti v Strazhišču, o katerem nam je bilo de-slej le znano, da ondi prebivajo vrli stariji.

Čebelarški shod v Smartnem pri Kranju. Prijeten dan smo imeli pre-teden torek 25. avgusta, ko se je zbralo okoli 50 čebelarjev iz bližnjih in daljnih krajev v naši šoli. Tu je bil kmet poleg rokodelca, obrtnik poleg trgovca, učitelj poleg duhovnika — vsi enako zavzeti za povzdigo čebelarstva. Najbolj zastopan je bil pri shodu učiteljski stan. Slavnostni govornik g. A. Jaro nam je prav znanstveno popisal anatomijo in življenje čebele. Zelo zanimivo nam je popisal P. Walter čebelarstvo orodje ter v družbi z g. nadučiteljem Fr. Rojino pokazal razne praktične eksperimente. Tretji govornik g. Ant. Žideršič nam je iz svoje izkušnje mnogo lepih naukov podal glede kranjskega, avstrijskega, nemškega in francskega panja. Opčudovati smo morali njegovo znanje v čebelarški stroki. Opoldne smo bili postreženi z okusnim kosilom na Gaštanskem vrtu. Popoldne ob 2. uri je g. Ivan Lampe iz Kranja z medicinskega stan-šča in s pomočjo raznovrstnih lekarniških aparatov podal celo vrsto dobrih nasvetov v povzdigo čebelarstva. Konec shoda je bil posebno prijeten, ko nam je kand. profesor g. Ant. Jaro s projekcijskim aparatom na povečanih fotografskih slikah pojasnil vsa predavanja. Vsem gg. govornikom čast in hvala! Ko smo čebelarji zborovali v šmartinski šoli, je ležal na mrtvaškem odru prav blizu šole mož, ki se je nad 40 let pridno s čebelarstvom ukvarjal, namreč A. Berčič. Vsi gg. udeleženci čebelarkega shoda so mu prinesli svoj zadnji pozdrav, vsi so ga šli pokroviti. Naj mož v miru počiva!

Iz Zapag se nam piše: Dne 22. t. m. smo pokopali splošno priljubljenega gospoda zlatomašnika M. Narobeta, ki je bil v naši sredi skoraj 41 let. Žalost po zaslužnem gospodu je bila splošna, kar se je pokazalo posebno na dan pogreba, katerega se je udeležilo 17 št. gg. duhovnikov in pevski zbor iz Smlednika. Vsem izrekamo najtoplejšo zahvalo, posebno pa še g. župniku iz Vodice. Obenem pa še prosimo, da bi ne ostali zapuščene sirote brez duhovnega pastirja.

Predavanje je imelo v nedeljo delavsko strokovno društvo v Preski. Predaval je št. gosp. dr. Matija Prelesnik: »Kako je cerkev vedno skrbela za delavske sloje.«

Slovensko planinstvo. Desetletnica »Sloven. planinskega društva«. Osrednji odbor je sklenil v seji dne 24. t. m. praznovati desetletnico društvenega delovanja oktobra meseca v Ljubljani. Glavni točki programa bota slavnostni občni zbor in velika ljudska veselica. — Za gradnjo »Krnice« v Zajezeri je dovolilo vis. c. kr. železniško ministerstvo kot prispevek za l. 1903 200 K. — Otvoritev novega pota iz Vrata na Kreparico se bo slovesno vršila dne 6. septembra. Odhod iz Ljubljane ob petih zjutraj, ob polosmih sveta maša na Dobjem, potem odhod v Vrata. V Vratih postanek v Aljaževi koči. Popoldne otvoritev novega pota in po njem polazek na Kredarico v koč. Drugo jutro ob štirih pohod na vrh Triglava. Povratek v koč in zajutrek. Odhod drez Fužine na Bohinjsko jezero in v Bohinj. Povratek iz Bohinja v Ljubljano dne 8. septembra. — Aljažev dom v Vratih in Kamniška koč na Kamniškem sedlu se ne otvorita letos, nego še-le drugo leto ob začetku izletne dobe. Stavn nikakor ni mogoče še letos dovršiti. — Obletnica otvoritve Jurkove kočce na Lisci (947 m) bo dne 6. septembra t. l. Dobod od Zidanega mosta v treh urah. — Novo planinsko koč zgradi »Slovensko planinsko društvo« pod Razorco. — V Triglavskem pogorju je bilo do 24. t. m. v koči na Kredarici 200, v Vodnikovu na Velem polju 70, v Aljaževi v Vratih 90 turistov. — Amater-fotografi »Slov. plan. društva« prirede letos peto tekmovanje.

Tri osebe zgorele. O tem se še poroča: Ogenj na Kresanškem vrhu pri Litiji je uničil leseno žitno shrambo v Ameriki bivajočega posestnika Anton Zupančiča. Shramba je zgorela do tal. Notri so spali Zupančičeva žena Neža s svojima 2 in pol in 4 leta starima otrokoma, ki se vsi zgoreli. 11 letna hči Marija je ušla pravočasno skozi okno. Ogenj je nastal vsled tega, ker je Neža Zupančič s petrolejno svetilko nerodno postopala. Hišo in gospodarsko poslopje so ljudje obvarovali ognja.

Südmark bo imela letos svoje glavno zborovanje na slovenskih tleh, v Slovenjem Gradcu. Umetno bi bilo, ako bi Slovenci istega dne in istotam priredili protesten shod. Če je sovražniku dovoljeno, da udara v naše zemlje in snuje tu načrte v našo pogubo in uničenje, mora biti dovoljeno tudi Slovencu, da se brani — v svoji hiši!

Pritožbo celjskih Nemcev proti volitvi v okrajni zastop je stajersko deželno namestništvo zavrnilo.

Triglavsko koč na Kredarici. 25. in 26. avgusta je bilo na Kredarici kanonično obiskanje Triglavske kapele. G. dekan Novak je šel z domačim župnikom skozi Vrata po strmi novi, izvrstni Tominšekovi poti na steni Cimra iz Begunjskega vrha na Kredarico 2515 m. 26. je bila sv. maša, katere se je udeležilo več turistov. Snega je letos nenavadno malo. Turistov v Triglavski koči je bilo letos do 26. avgusta 240, med njimi mnogo Nemcev in odličnih oseb.

Nezgoda. Franc Župec, 9 let stari posestnikov sin na Igu št. 96, je včeraj doma padel z voza in si zlomil desno roko pod komolcem.

Z jasli padel. Ivan Florijančič, 6 let star kajzarjev sin v Britofu občina Predoslje je dne 25. t. m. doma v hlevu plezal na jasli in je padel in si zlomil levo roko nad komolcem. Bil je pripeljan v deželno bolnico.

Ljubljanske novice.

Odličen ruski gost v Ljubljani: V Ljubljani so mudi danes g. dr. Borisov Korženevskij, delegat slavljanskega obdenstva. Na poti iz Galicije se je ustavil tudi v Ljubljani, da je osebno izročil diplome častnega obdenstva slavljanskega obdenstva v Moskvi gg. dr. L. Jenku in županu Hribarju. Od tod bo potoval na Hrvaško, Sbašo in Bolgarsko.

Zaročil se je gosp. Engelbert Gangel, učitelj na idrijski pripravljalni šoli z gospico Jakobino Tomčevco, hčerjo g. mestnega nadkomisarja Jakoba Tomca.

Umrl je na Dunajski cesti št. 19 Janez Šinkovec, oče avskultanta gospoda J. Sinkovca.

Tabačna trafika na Dunajski cesti št. 41 je razpisana.

Sleparski agent. Dne 24. t. m. prišel je neki agent za šivalne stroje k Antoniji Klemenčič, slikarjevi ženi na Glincah št. 6 in jo nagovarjal, naj mu da 30 kron in svoj stari šivalni stroj in on ji bode pripeljal nov šivalni stroj. Žena se je res dala pregovoriti in je dala agentu 30 kron, kateri si je denar pridržal, stroja pa ni poslal, ker ga sploh nima.

Rogovljenje ljubljanskih Nemcev že tujcem preseda, ter se le čudijo, kako da Slovenci iz tega večnega in nesramnega povanja in obrekovanja ne izvajajo konsekvenc. Celo tržaški letovičarji Italijani, ki sicer ne simpatizujejo z nami, se zgražajo nad ljubljansko nemško častnikarsko fakinažo! Ljubljanski Nemci bi lakote poginili, ko bi Slovenci nehali eno leto le opuščati njih »štacune« in obrtnike.

Z rešilnim vozom. Na Pogačarjevem trgu je danes dopoldne prišlo slabo posestnici Apoloniji Rubežnik z Dravelj in je padla na tla. — Štopili so jo z vodo, pa ji ni nič pomagalo, na to so jo z rešilnim vozom prepeljali v bolnico.

Napadli. Franc Jenko, 21 let star, delavec v papirnici v Medvodah, šel je dne 24. t. m. zvečer iz Medvod domov v Podreče. V Maučah so ga napadli fantje z nožmi in mu prizadali več ran. Poškodovanca so pripeljali v bolnico.

Dobitki za koncert društvene godbe. V nedeljo se vrši, kakor znano na Koslerjevem vrtu koncert društvene godbe na korist njene blagajne. Na programu je več zabavnih točk in tudi šaljivo srečkanje na debitke itd. Ker se godba resno trudi, ustrežati zahtevam občinstva, naj bi se to nedeljskega koncerta v obilem številu udeležilo!

Čisti dohodek Prešernove slavnosti v »Zvezdi«. Danes opoldne je bil izročen županu Hribarju čisti dohodek Prešernove slavnosti v »Zvezdi« v znesku 10.214 K 6 vin.

Poneverjenje. Mesarski pomočnik B. Trtnik, v službi pri mesarici Mariji Preželj na sv. Petra cesti št. 65, je pri gostilničarjih pobiral denar za telečje glave in si ga pridržal. Ko je Marija Preželj prišla tej nepravilnosti na sled, je Trtnik pobegnil iz službe in odnesel eno košaro.

Izgubljen. Jera Kstelic, posestnica v Selakem Dobu, občina St. Vid na Dolenjskem, je izgubila včeraj dopoldne v Florijanskih ulicah bankovec za 20 kron. — Na poti od Lattermanovega drevoreda po Franca Jožefa cesti in po Beethovenovih ulicah do Knafljovih ulic je izgubila neka gospa zlato brožo.

Vstaja na Balkanu.

Včeraj smo med brzobjavkami poročali, da so vataši vrgli konvencionalni orientski vlak z dinamitom v zrak. Dogodek se je izvršil pri postaji Kuleld Burgas. Ubitih je 6 oseb (nekatera poročila pravijo, da 16), ranjenih pa 15 med njimi 3 uslužbenici. Ta vlak je odšel iz Dunaja v torek ob 8.15, v sredo med pol 10. in 10. uro zvečer se je peljal vlak skozi Drinopolj in 30 km juž. od Drinopolja leži postaja Kuleld Burgas. Ta postaja je posebno danes velike važnosti, ker se od nje cepite dve progi: ena

